

Pyometra - en hormonell sjukdom

Varig livmoderinflammation, eller på fackspråk pyometra, är en relativt vanlig sjukdom på våra medelålders och äldre tikar. Sjukdomen är en hormonell sjukdom och alltså inte orsakad av bakterier som många tror.

Ökad törst

I samband med löpet eller en till två månader efter löpet, visar sig sjukdomen. Inte sällan har den ett smygande förlopp med nedsatt ork och matlust som första symtom. De flesta utvecklar dessutom en ökad törst. Många djurägare som upptäcker den påtagligt ökade törsten tror att deras tik drabbats av sockersjuka, diabetes mellitus. Varig livmoderinflammation är emellertid en mycket vanligare sjukdom på tikar.

Flytning?

Så småningom får vissa tikar en synlig flytning medan andra har en livmoderhals som är stängd och därmed inte släpper igenom flytningen. Livmodern växer då snabbare i storlek och tiken kan bli uppenbart förstorad och spänd om buken. Eftersom det är en hormonell sjukdom så ser man ganska ofta även att tikens vulva är förstorad som vid löpning och att hanhundar tycker att hon luktar gott. Ibland kan bakterier infektera livmodern och orsaka värre symtom med feber och påtagligt nedsatt allmäntillstånd men bakterierna är inte grundproblemet.

Lömsk sjukdom

Varig livmoderinflammation är en lömsk sjukdom och kan vara svår att upptäcka i ett tidigt skede. Immunförsvaret kan reagera kraftigt med andra svåra sjukdomar som följd som t.ex. mycket kraftiga inre ögoninflammationer, lever- och njurskador.

Oftast äldre tikar

De mest typiska fallen är en äldre tik som löpt för 1-2 månader sedan. Hon har blivit tröttare än vanligt, fått en kraftigt ökad

törst och äter mycket dåligt. Ägaren har noterat att hon har en riklig flytning. Med de symtomen skall man låta undersöka henne och förmodligen röntga livmodern för att se om den har ökat i storlek.

Operation är behandlingen

Eftersom sjukdomen inte är orsakad av bakterier så hjälper som regel inte antibiotikabehandling utan kan tvärtom dölja symtomen och därmed göra det svårare att behandla på rätt sätt i tid. Går det för lång tid är risken stor att livmodern börjar läcka inne i buken och orsakar då en bukhinneinflammation. I det läget är möjligheterna att bota henne sämre. För de flesta tikar som drabbats av varig livmoderinflammation är operation nödvändig. Man opererar då bort livmodern och äggstockarna. För att nå så bra resultat som möjligt vill vi upptäcka sjukdomen i ett tidigt stadium. Obehandlad leder sjukdomen till döden.

Rutinmässig kastrering av tikar?

I många länder, som t.ex. i England, Frankrike och USA, kastreras tikar rutinmässigt. Det innebär bland annat att det är väldigt få tikar i dessa länder som drabbas av livmoderinflammation eller juvertumörer. Sjukdomar som är vanliga i vårt land och som orsakar många tikars för tidiga död.

Jag säger inte att vi skall börja kastrera våra tikar rutinmässigt. Det finns ingen tradition för det i Sverige. Vi har inte heller så många lösspringande hundar i vårt land. Risken för oönskade dräktigheter är mindre. Däremot tror jag att vi allt för ofta tvekar att kastrera våra tikar när det är motiverat att göra det. När de t.ex. har besvärliga löpningar eller skendräktigheter kan kastrering mycket väl vara ett bra alternativ.

Med katter är det annorlunda. De kastreras i mycket hög utsträckning även i Sverige. Framför allt är det hankatterna som kastreras, men även en stor del av honkatterna. Är det så stor skillnad?